

Stanovisko Sdružení pro internetový rozvoj (SPIR) k návrhu zákona o dani z vybraných digitálních služeb

26. 7. 2019

Sdružení pro internetový rozvoj (SPIR) se domnívá, že současný daňový systém již neodpovídá skutečné situaci na trhu, kde technologický pokrok umožňuje společnostem vykonávat intenzivní ekonomickou činnost i v zemích, v nichž nejsou fyzicky usazeny. Dochází tak k tomu, že společnosti vykonávající obdobnou aktivitu na témže trhu nemusí vždy podléhat v příslušné zemi stejné míře zdanění.

V současnosti nadnárodní technologické společnosti odvádějí do českého státního rozpočtu výrazně nižší daně než jejich čeští konkurenti, což vytváří nerovné tržní podmínky a brání dalšímu rozvoji českého digitálního průmyslu a posilování jeho konkurenceschopnosti v rámci EU i globálně.

Z tohoto důvodu SPIR podporuje záměr předkladatele návrhu na zavedení daně z vybraných digitálních služeb, již mají podléhat digitální služby poskytované na českém trhu globálními společnostmi, které nejsou v České republice usazené, a tudíž neodvádějí příslušné daně (zejména daň z příjmu) dle daňových předpisů platných v České republice.

SPIR je přesvědčen, že zdravého a udržitelného tržního prostředí a funkčního jednotného digitálního trhu lze dosáhnout pouze nastavením srovnatelných podmínek pro všechny konkurenční subjekty.

Návrh zákona však podle názoru SPIR vykazuje bohužel i celou řadu nedostatků a nepřesností, které ve svém důsledku mohou způsobit interpretační nejednotnost a následně soudní spory, a to aniž by byl naplněn účel tohoto nového předpisu.

Hlavní rizika návrhu

Zásadní riziko návrhu SPIR spatřuje již v samotném vymezení osob povinných k dani, na jehož základě může docházet ke **dvojímu zdanění**. Kritérium celkové výše výnosů právnické osoby přesahující 750 mil. eur splňují nejen globální společnosti, ale také velké skupiny s mateřskou společností (navíc nikoliv nutně zaměřenou na digitální služby) ať již v zahraničí či v tuzemsku, jejichž dceřiná společnost poskytuje digitální služby v České republice a v současné době již podléhá platným daňovým předpisům České republiky. Jelikož navrhovaný zákon není subsidiární k platným daňovým předpisům, mohly by nově služby výše uvedených společností podléhat dvojímu zdanění. Dochází tak k rozšíření působnosti nového předpisu i na české subjekty, na něž by tento předpis dle důvodové zprávy dopadat neměl.

Další riziko spočívá v nedostatečně jasném **vymezení zdanitelné služby**. Za nevhodné s ohledem na stanovený cíl návrhu považujeme vymezení zdanitelné služby „provedení cílené reklamní kampaně“. Omezení reklamní kampaně v tomto kontextu pouze na *cílenou* reklamu vytváří velký argumentační prostor zejména s ohledem na omezené možnosti prokazování, zda k cílení skutečně dochází či nikoliv. SPIR v této souvislosti považuje za vhodnější řešení vymezení zdanitelnou službu pouze jako „provedení reklamní kampaně“, přičemž se rozumí, že dochází k cílení na český trh (prvkem zacílení je IP adresa), nikoliv k cílení na uživatele na základě údajů o nich.

Zahrnutí **prodeje dat o uživateli**ch mezi zdanitelné služby pokládá SPIR rovněž za ne zcela vhodné, a to jednak vzhledem k tomu, že k přímému prodeji dat v reálných podmínkách na českém trhu nedochází často, a tudíž návrh nereflektuje realitu digitálního trhu, a jednak s ohledem na platnou legislativu v oblasti ochrany

osobních údajů, kterou považujeme v této souvislosti za dostatečnou. Další právní úprava by pro podniky a pravděpodobně i dozorové orgány znamenala pouze zvýšení administrativní zátěže, případně právní nejistoty.

Pokud jde o zdanitelnou službu **mnohostranného digitálního rozhraní**, považuje SPIR text návrhu za nejasný. Není zřejmé, na koho má nová regulace dopadnout, případně na koho se vztahují výjimky. Uvedený seznam výjimek přitom opět vytváří velký argumentační prostor pro obcházení nové regulace a zvyšuje právní nejistotu.

Dalším nedostatkem návrhu je velmi obtížná, ne-li nemožná proveditelnost některých opatření (např. § 5(2) nebo § 12(3) či obecně zajištění výběru a kontroly) a celá řada formulačních nepřesností či nejasností v některých dalších ustanoveních.

Závěrem

SPIR podporuje narovnání tržních podmínek, a vítá proto iniciativu předkladatele, avšak upozorňuje, že návrh vyžaduje hlubší diskusi nad jednotlivými články a v některých případech řadu korekcí tak, aby mohlo být dosaženo zamýšleného účelu. Kvalita nového předpisu bude rozhodovat o tom, zda budou vytvořeny rovné podmínky na trhu, z nichž budou moci české společnosti oproti stávající situaci spravedlivě profitovat, anebo zda dojde k odlivu českých společností do jiných zemí EU s přívětivějšími daňovými podmínkami.

SPIR je rovněž připraven spolupracovat s kompetentními úřady při přípravě finální podoby předpisu tak, aby nový zákon reflektoval v plné míře nejen politickou vůli, ale také realitu českého digitálního trhu.